

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 10 lipca 2009 r.

**Pani
Halina Skrzydło
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Międzyrzeczu**

LZG-410-06-04/2009, P/09/107

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu w zakresie funkcjonowania systemu dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 25 czerwca 2009 r., na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuję Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadań związanych z przyjmowaniem wniosków oraz przyznawaniem i wypłacaniem dodatków mieszkaniowych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, które nie miały jednak zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

1. Źródłem finansowania dodatków mieszkaniowych były środki otrzymane z budżetu Gminy. Wysokość tych środków była wystarczająca do realizacji zadania. W 2006 r. dodatki mieszkaniowe otrzymało 1.542 wnioskodawców w ogólnej wysokości 1.401,4 tys. zł; w roku 2007 r. – 1.264 wnioskodawców w kwocie 1.229,9 tys. zł, a w 2008 r. - 954 wnioskodawców w kwocie 968,8 tys. zł.

Wykonywanie zadań związanych z dodatkami mieszkaniowymi powierzono dwuosobowej sekcji. Jednak w regulaminie organizacyjnym OPS, a także w zakresach

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1071 ze zm.

obowiązków służbowych pracowników sekcji nie wyszczególniono zadań dotyczących przeprowadzania wywiadu środowiskowego określonego w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych², obowiązku rejestrowania przyjmowanych wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, zabezpieczenia bazy danych w związku z prowadzeniem komputerowego systemu dodatków mieszkaniowych oraz przestrzegania tajemnicy służbowej. Nie ustalono również pisemnych regulacji dotyczących rozpatrywania wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. W toku kontroli NIK Pani Kierownik zarządzeniem z 14 maja 2009 r. wprowadziła nowy regulamin organizacyjny OPS oraz zmieniła zakresy czynności pracowników, wprowadzając obowiązki w ww. zakresie.

2. Wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego i deklaracje o dochodach składane były przez wnioskodawców na formularzach niezgodnych ze wzorem określonym w załącznikach do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.12.2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych.³ Na formularzu wniosku znajdowały się, niezgodnie z rozporządzeniem, dodatkowe informacje o strukturze rodzajowej wydatków mieszkaniowych. Na ostatniej stronie formularza wniosku widniały, nie przewidziane w rozporządzeniu, wykropkowane linie na treść oświadczenia wnioskodawcy, składanego pod rygorem odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 233 § 1 kk. Na formularzu deklaracji znajdował się także dodatkowy zapis, nie wyszczególniony w rozporządzeniu, w którym zdefiniowano pojęcie dochodu, wskazując jego składniki, a także podano katalog zasiłków, których nie zalicza się do dochodu. Sformułowana w formularzu deklaracji definicja dochodu oraz dodatków, zasiłków i świadczeń nie wliczanych do dochodu, nie była zgodna z ustaloną w ustawie o dodatkach mieszkaniowych. Poinformowana o tych nieprawidłowościach Pani Kierownik dokonała w toku kontroli NIK zmian w formularzach i złożyła zamówienie na druki zgodne z rozporządzeniem.

Dane zawarte we wnioskach były każdorazowo potwierdzane przez zarządców lokali mieszkalnych. Do wniosków załączane były, wystawione we właściwym czasie, oryginały dokumentów poświadczających uzyskiwane dochody. Jednak poprawki i skreślenia na wniosku i deklaracji były parafowane jednostronnie, tylko przez pracownika przyjmującego wniosek. Ponadto pracownicy sekcji dodatków mieszkaniowych w sposób nieuprawniony wykorzystywali miejsce na ostatniej stronie wniosku na różne obliczenia dokonywane w trakcie przyjmowania wniosku. Według wyjaśnienia pracownika sekcji, w toku kontroli NIK zaniechano tej praktyki.

² Dz.U. Nr 71, poz. 734 ze zm.

³ Dz.U. Nr 156, poz. 1817 ze zm.

3. Pani Kierownik nie występowała do Burmistrza Międzyrzecza o udzielenie pracownikom upoważnienia do przeprowadzania wywiadu środowiskowego, o którym stanowi art. 7 ust. 4 ww. ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Mimo nieprzeprowadzania wywiadu środowiskowego w badanych dokumentach znajdowały się oświadczenia wnioskodawców o ich stanie majątkowym⁴, składane na żądanie pracowników sekcji dodatków mieszkaniowych. Tymczasem z podanego przypisu wynika, że oświadczenie o stanie majątkowym wnioskodawcy może być złożone tylko w toku wywiadu środowiskowego. W kwestii braku upoważnienia do przeprowadzania wywiadu środowiskowego Pani Kierownik wyjaśniła, że przeprowadzanie wywiadów nie było konieczne, gdyż OPS posiada pełne informacje na temat sytuacji rodzinnej, dochodowej i materialnej swoich klientów, ponieważ większość z wnioskodawców starających się o dodatek mieszkaniowy otrzymuje również inne świadczenia z Ośrodka. Ponadto Pani Kierownik zakazała pracownikom sekcji żądania od wnioskodawców ww. oświadczeń.

4. Kontrola 60 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wydanych decyzji wykazała, że dodatki zostały naliczone prawidłowo. Decyzje podpisywały osoby posiadające ważne upoważnienie Burmistrza. Wydając decyzje naruszono jednak przepis art. 107 kpa⁵ i art. 7 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, gdyż jako organ wydający decyzje wskazywano Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu, który nie jest uprawnionym organem administracji publicznej.

Termin wydania decyzji nie przekraczał terminu ustawowego. Decyzje wydawane były z reguły w terminie do 14 dni od daty przyjęcia wniosku, z 4 wyjątkami, gdy decyzje wydano po upływie od 15 do 21 dni. Decyzje nie były wysyłane do wnioskodawców, odbierali je oni osobiście w siedzibie OPS, za potwierdzeniem odbioru. We wszystkich przypadkach przyznane świadczenie wypłacono w terminie określonym w art. 8 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, uwzględniając działania zrealizowane już w toku kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

ustalenie pisemnych regulacji (procedur) dotyczących rozpatrywania wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

⁴ W 2006 r. wnioskodawcy złożyli 16 oświadczeń majątkowych (tj. 80% badanej próby); w 2007 r. – 14 oświadczeń (70%); w 2008 r. – 9 oświadczeń (45%)

⁵ Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Kierownik prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, które zawarte zostały w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.